

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΚΟΥΡΤ ΜΟΥΝΤΣΕΡ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΤΖΟΚΟΝΤΑΣ

«Ένας φίλος μου γιατρός φρενολόγος μου διηγήθηκε την παρακάτω ιστορία, όπως την άκουσε από το στόμα ενός εύγενούς και πλουσίου νέου, που νοσηλευε κάποτε στην κλινική του. «Ο άνθρωπος αυτός είχε πάει μία μέρα κοντάς του στο γιατρό και τον παρακάλεσε να τον θεραπεύσει από μία ήμισυνη ιδέα που τον κατείχε. Τού διηγήθηκε τι άρχιώς του συνέβαινε, και ο φίλος μου ο γιατρός, όπως μου έλεγε αργότερα, ποτέ δεν μπόρεσε να δώσει μία εξήγησι στην περίπτωση της ιδιόρρησίας του νέου αυτού. Ήταν ένα όνειρο, μια αϊσθασιή, μια φρενιάσθησι αυτό που είχε δοκιμάσει ο νεαρός επισκέπτης του, ή ήταν τρελλός;

***

Είχα γενίσει —διηγήθηκε ο νέος στο γιατρό— από ένα ταξείδι που είχα κάνει στην Αμερική. Είχα μεγάλη περιουσία, μου άρχισαν τα γλέντια και η έρωτικος περιπέτειες. Μα δεν άρχισα να βαρεθώ και πάλι την πατρίδα μου και τότε άπεφάσισα να πάω στο Παρίσι. Το Παρίσι ήνε ή πόλις του γλέντιού, θα μπαρούσα λοιπόν να περάσω εύχάριστα.

Έβγαλα άμείως για την πρωτεύουσα της Γαλλίας, όπου περνούσα τον καιρό μου διασκεδάζοντας. Μία μέρα, δέν ξέρω πώς μου κατέβηκε να πάω στο Μουσείο του Λούβρου. Δέν καταλάβαινα και μεγάλα πράγματα από την τέχνη, μα πήγα όσοσο, όπως πάνε και τόσκι άλλοι, χωρίς να καταλαβαίνον περιεσσότερα από μένα. Γέμισα τά σάκινα, τό ένα έπειτα από τό άλλο. «Όλα εκείνα τά άριστουργήματα που είχα ιδή, είχαν επιφράσει κατά έναν παράξενο τρόπο επάνω μου. Αισθανόμουνα μια εύχάριστη ζάλη και σε μία στιγμή, καθώς προσκορούσα σιγά-σιγά, έβλεπισα τά μάτια μου.

Όταν τά ξανάνοιξα, βρισκόμουνα άξευθός άντιχειρ στη «Τζοκόντα».

Ξόρετε την περιήρημη εικόνα του Λεονάρδου ντά Βίντσι. Είχα μπροστά μου τό όμοιό, τό αινιγματικό εκείνο γυναικείο πρόσωπο, που μέ κούταζε με τό αόητο χαμόγελό του. Μία παράξενη ταραχή με κυριέφει τότε. Η καρδιά μου άρχισε να χτυπά δυνατά. Έξακολουθούσα να κρατώ τά μάτια μου κρυφωμένα επάνω στην άριστουργηματική εικόνα, δοκιμάζοντας μία άλλόκοτη έντύπωση. Μου φαινότανε πως ή Τζο-

κόντα, ή δέια Τζοκόντα, έβγανε σιγά-σιγά, σάν μία σιά, σάν ένα όνειρο, από τό κώθο της. Ξωτανή, όλοζώντανη. Μου φαινότανε άζοχη πως τό διαπεριόρατο χαμόγελό της έλαμνε έναν άλλον τόνο, πως ζωντάνευε κι αυτό... Πόση όσα έμεινα εκεί μπροστά της, γοητευμένος, σπλαθονέμενος άπ' εκείνη έκει τη φαντασίωσι; Δέν ξέρω... Θεώμιαται μόνον ότι στο τέλος έβγαλα ένα βαθόν άναστεναγμό και γύρισα άπότομα για να φύγω...

***

Μά ήμουνα πάλι έρωτευμένος... Ήμουνα έρωτευμένος με τη θεία Τζοκόντα, με τη σιά της, με την εικόνα της!...

Πέρασαν μερικέσι άταυάνητες μέρες, κατά τις όποίσις έζησα σάν μέσα σε ένα αδιάζοπο όνειρο, με την αινιγματική εκείνη μορφή όλοέ-νε μπροστά μου...

Κατακόμισα τότε σε μία ήσυχη λεωφόρο, στο τρίτο πάτωμα ενός όφισαν σπιτιού. Δέν ξέρω πώς μου συνέβη, μα εκείνη την ήμέρα παρηγγείλα στον έπηρέτη μου να μου φέρη άνθη, άνθη πολλά. Είχα στολίσει κι αυτά τό τραπέζι μου. Από μερες είχα βγάλει από τοίς ταίχους κάθε άλλη εικόνα και τοίς είχα γεμίσει μοναχά με άντίγραφα της Τζοκόντας. Προς τό βράδι, βγήκα έξω για να κάνω έναν μικρό περίπατο. Θα γύριζα σε λίγο για να δειπνήσω...

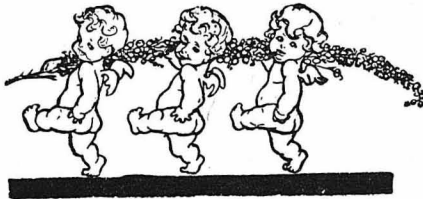
Περνούσα άργά από την όδω Τιλζόν, όταν έβγαμνα είδα μία γυναίκα που ερχότανε προς τό μέρος μου. Ήταν λιγνή και φορούσε μια σκοτεινόχρωμη ένδυμωσία και ένα σάκι στο κεφάλι άντι για να κηπέλλο. Βάδιζε άργά. Μόλις έφτασε κοντά μου, μου έφούξε ένα βαθό βλέμμα και χαμογέλασε. Ήταν αυτό τό ίδιο, τό αινιγματικό χαμόγελο της Τζοκόντας, που είχα μπροστά μου από ήμέρες. Ήταν εκείνη, όλοόδια: Η Τζοκόντα!

Τά ζέλια μου πρόσφεραν άσυναίσθητα τό όνομά της, χωρίς τό βλέμμα μου να άποσπασθή άπ' ελάνω της: —Τζοκόντα!...

—Λέγομνα Αίσα, μου άπάντησε εκείνη γαλιλά.

Και χωρίς τίποτε άλλο, άρχισαμε να βαδίζομε μαζί. Δέν μιλούσαμε, δέν μετρούσα να άεθρώσω λέξι.

Την ώδηγήσα στο σπίτι μου, στο δωμάτιό μου με τίς εικόνας της, με τά λου-

λοδία που την περιέμεναν. Δεν τη ρώτηρα τίποτε, ούτε za' έδειξη. Με ζούταξε μονάχα ολοένα μ' έδειξη την τόσο γνωστή Έκφραση, με το ίδιο μυστηριώδες χαμόγελο. Κά' έδοξάμου μια ανέκφραστη εύτυχία ζωντά της.

Ζήσαμε μαζί τρεις μέρες. Την τρίτη ήμερα θέλησα κάτι να την ρωτήσω. Μά' έδειξη μου απάντηση:

—Μη μ' ερωτάς. Ότι και να σου πω, θα είναι ψέμμα. Ή απάντησι μου δεν θα σου δώσει τη βεβαιότητα, θα σου δώσει μονάχα μεγαλύτερη αμφιβολία γι' αυτό που ζητάς να μάθης.

Της είπα τότε φηδυστά στο αυτί: —Και το χάδι σου, Τζοκόντα, μένει τώρα στη θέσι του αδειωτό; Με ζούταξε, γέλασε κατά τρόπο μυστηριώδη και δεν μου αποκρίθηκε.

Όταν, έπειτα από λίγες μέρες, συνέβη κάποιος από την εύτυχία μου και θέλησα να μάθω τι γινότανε και ό έπόλοιπος κόσμος, πήρα να διαβάσω τις εφημερίδες, που είχαν μαινετή έλπίση στο γραφείο μου. Και τότε μονάχα έμαθα τό γεγονός που με συνεκλόνησε:

Ή εικόνα της Τζοκόντας είχε κλαπή μέσα από τό Μουσείο τό Λούβρου!...

Και τότε άρχισαν έδεινα τό δικό ζούμα της εύτυχίας που θα μου μείνανε αίσθησιματα για πάντα. Σ' έδω αυτό τό διάστημα ζούσα σαν μέσα σε όνειρο δίπλα στην άγαθμή μου, πάντα σαγηνευμένος από τό βλέμμα της, πάντα ροιμανένος από τό άνευγαστό της χαμόγελο, πάντα ροιμανένος μπροστά της, δούλος και λάτρης της για πάντα...

Ταξιδιάρικες πολύ, σαταλόουσα και με τό δικό μου ζούμα, για να ίκανοποιήσω και τις πιο αλλόκοτες ιδιοτροφίες της, δεν ζούσα ποιά μονάχα για κείνην. Συγγι' άναρωσιτόμουνα: «Μ' αγαπά, αλήθεια;» Και απαντούσα μονάχος μου: «Τι σημασία μπορεί να έχη αυτό; Την αγατώ έγω, αυτό κείνη, είτε δική μου!...»

Σιγά-σιγά είχε γίνει αζλάβος της. Μά' τόσο ήδονική ήταν για μένα αυτή ή αζλαβιά!

Έτσι κτάσαμε στο Λαζιβέρν το έρωσιένον έτος. Είμαστε τότε στη Φλωρεντία. Ό καρφός ήταν γλυκός και ή Λίζα πολύ εύθυμη στην πόλι αυτή, όπου είχε ζήσει, όπως μοίσε, τό παιδικά χρόνια της. Ήταν συγγράφους μαζί και γυνάικα ή Λίζα. Συγγενίζοντε δια τό γνωρισιόματά za' όπως τους χωριτικούς έλπίου της. Τη μια στιγμή φαινότανε σαν κωμωδία, γέλοουσα, έπειτα, γινότανε αμείωτος σκεπτική και συχνά έπειτα σε μια μαινετή έδω σιωπή.

Μία μέρα, κάναμε τον περίπατό μας στον Άρνο. Έξωγα να είδα μπροστά μας κάποιον, με μια φωτογραφική μηχανή, που περιμένε εκεί, έπάνω στο δρόμο. Ήταν ένας νέος και χαλοζαρωμένος άνδρας και τό πρόσωπό του θυμήσατό μου είχε την έκφραση της τόλης και της άποφασιστικότητας. Ή Λίζα θέλησε να φωτογραφηθή. Στάθηκε μπροστά στο γυαλό με σταγωνόμενα τα χείρα, όπως συνέβησε, με τό ίδιο γλυκό χαμόγελό της, και ό άνθρωπος της πήρε τη φωτογραφία. Τον πληρώσει αμέσως και του είπα για της μέση την έπισηνη τη φωτογραφία στο ξενοδοχείο όπου μέναμε.

—Πώς λέγεσαι; τον ρώτησε με τό συνθηματικό ήμερικόνό της έφος.

—Περιούγιος, απάντησε ό άνθρωπος. Και ή Λίζα επανέλαβε φηδυστά, όνειροπόλα: —Περιούγια!...

Την επόμενη τό απόγευμα, ό φωτογράφος ήρθε πρώτα και ή Λίζα τον δέχτηκε στο σαλόνι, που ήταν δίπλα στο δωμάτιό μου. Άκουσα τότε τη συνομιλία τους, μια συνομιλία άποκαλυπτική, τρυφερή για μένα.

Έδειξη μιλούσε με φωνή, στην όποια έβαλλε τό πάθος και συγγυχόνος ή ζήλια και τό μίσος: —Σ' αγατώ! τού είπε.

Μεσολάβησαν μερικές στιγμές σιωπής και έπειτα, προσέθεσε: —Θέλω να σε κάνω πλούσιό! Πάρε με, πουλήσε με. Άξίζω έσοτιμάρια, έκατομμύρια δολάρια! Πήγαίνε με στην Άμερική!...

Ό άνθρωπος έδειχόνος της απάντησε κάτι, που δεν μπόρεσα να τό άκούσω. Έπειτα επανέλαβε:

—Όχι, δεν άνηχο σε κανέναν άλλον εκτός από τον έαυτό μου! Εί-μω έλεύθερη, διαθέτω όπως θέλω τον έαυτό μου. Άκουσε με. Σ' αγατώ, θέλω να σε κάνω εύτυχιόμένο! Μά

λό είσα ένας πολύ μέτριος άνθρωπος και για σένα εύτυχία δεν είναι τίποτε άλλο από τό ζούμα. Πουλήσε με λοιπόν, κάμε με ζούμα, να, σου προσφέρωμια!...

Δεν μπόρεσα πια ν' άκούσω περισσότερα και όρμησα σαν τρελός στο σαλόνι.

Θυμάμαι ότι την είχα άδράξει από τό μπράτσο... Έπειτα θυμάμαι ότι ό άνθρωπος όρμησε έπάνω μου... ότι με χτύπησε δυνατά στο στήθος και ζέπει... δεν θυμάμαι τίποτε πια!...

Όταν έβγα να ζήτησα να ξανάδω τη Λίζα, μά είχε φύγει, είχε χαθεί. Τι μπόρεσα να κάω πια; Δεν ήθελα να ζήτησω τη συνδρομή της άστυνομίας. Ήταν έλεύθερη, μπόρεσε να κάνει ό τι ήθελε, να πάη όπου ήθελε. Τρεις μέρες περιμένα άδικα, με μια χυρφή έλπίδα πως θα ξαναγούριζε. Τέλος, ένα απόγευμα, βγήκα στο δρόμο για να πάω λίγον άέρα. Άκουσα τότε έναν εφημεριοδότη που διαλάδωσε ένα έκατοτο παρόμοια. Μηνάνα τό έδωσα ένα νόμισμα και πήρα ένα φύλλο. Περιέχει την καταληκτική είδησι: **Ή άριστογυμναστική, ή αιώνα εικόνα της Τζοκόντας, είχε ξαναβρεθθή!...**

—Λίζα! Λίζα! φηδύσα za' έπεσα μπρόθυμος. Ή άγαθμή μου είχε ξαναγούρισε στο κάδρο της, δεν ήπληξε πια, για μένα είχε φύγει, είχε χαθή άνεπασιρόθυτα!...

Αυτή είναι ή πρόπτωση του πελάτου του φίλου μου γατρού. Σας τη διηγήθηκα όπως μου την είπε ό ίδιος ό γατρούς και όπως αυτός την άκουσε από τα χείλη του, χωρίς ποτέ να μισρήση να έξηγήση τό μυστήριο της ιστορίας αυτής...

ΚΟΥΡΤ ΜΟΥΝΤΣΕΡ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΤΑ ΠΑΟΥΤΗ ΤΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ

Επιχρυσεί κοινώς ή αντίληψη ότι ό πλουσιότερος άνθρωπος της αρχαιότητας ήταν ό βασιλεύς της Λυδίας Κροίσος, του όποιου τό όνομα έχει καταστή παροιμιώδες προκειμένου περί βαβυλωνιούτων. Ή αλήθεια όμως σχετικώς είναι ότι ή περιουσία του Κροίσου δεν ίπεριέβαινε τό 900.000.000 προσιολιμικές δραχμής και δεν άπτελείτο μόνον από χρυσιατά, αλλά και από γαίτες, δούλους, σκευή κλπ.

Υπήρχαν όμως στην αρχαιότητα και άλλοι άνθρωποι, όχι λιγότερο πλούσιοι από τον Κροίσο. Ό Σενάκιος π. γ. ό περιήρμος φιλόσοφος και ποιητής της Ρώμης, είχε περιουσία έξ 100.000.000 δραχμών! Επίσης ό αυτοκράτορας Γούέριος πεθανόντε άφησε 835.100.000 δραχμής, τις όποιες ό διάδοχός του Καλιγούλας κατεδαλίγησε μέσα σ' ένα ζούνο.

Ό Μίλων, ό περιήρμος άθλητής της αρχαιότητας, αναφέρεται ότι χροσούτισε σε διάφορους δανειστής τον 18.000.000 δραχμής. Επίσης ό Ιούλιος Καίσαρ, πριν ανάλδη την άρχη, είχε δανειστεί από φίλους του 85.000.000 δραχμής. Ό ίδιος, για να έξαγορεύη την έπισοτήρηξή του Κορίου, αναγκάστηκε να τό μετρήση 15.000.000 δραχμής, για τον ίδιο δέ σκοπό προσέφερε στο Λούβιο Παύλο 8.500.000 δραχμής.

Ό περιήρμος έτατος της Ρώμης Άντωνίος μετά τη δολοφονία του Καίσαρος βρέθηκε χροσιμώος με 84.000.000 δραχμών, διεσάθησε δέ εν όλω στη ζούη του 4.050.000 δραχμής. Ό Άππιος έξώδουσε σε διάφορες διασκεδάσεις 15 έκατομμύρια δραχμής. Βλέποντας δέ πως δεν του έμειναν παρά 2.300.000 δραχμής προήγησε να αυτοκτονήση από φόβο μήπως δεν του επαρκέσουν για τη συντήρησή του!

Ό Ιούλιος Καίσαρ προσέφερε κάποτε ως δούρο στη Σερουλία, τη μητέρα του Βρούτου, ένα μαργαριτάρι άξίας 300.000 δραχμών. Έέλος είχε χροσιμόν ότι ή Κλεοπάτρα, ή περιήρμη βασίλισσα της Αιγύπτου, κατά τη διάρκεια κάποιου πλουσιονοτή του δείπνου που έδινε προς τιμήν του Άντωνίου, ανέλισε μέσα σε ζέδι, και κατέπε τό μαργαριτάρινα σπουλιάρια της, άξίας 13.185.000 δραχμών.

ΤΑ ΑΜΙΜΗΤΑ

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΤΕΜΠΕΛΗ

«Ενθάδε κείται ό τεμπέλης Πέ-τρος, ό όποιος την τελευταία του ώρα φρονάσε:

—Πόσο είμαι εύτυχισμένος, που δεν έρω πια να κάω τίποτε!...»

Πάντα ροιμανένος μπροστά της, δούλος και λάτρης της...

